

# Regulament privind elaborarea planurilor de învățământ pentru programele de studii din Universitatea de Vest din Timișoara

<b>Elaborat:</b>	<i>Prorector Strategie Academică</i> Conf. univ. dr. Mădălin Bunoiu	Semnătura
<b>Aviz juridic:</b>	<i>Consilier juridic</i> Nadia Topai	Semnătura
<b>Avizat:</b>	Consiliul de Administrație al UVT	
<b>Aprobat:</b>	Senatul UVT	HS 71 din 13.12.2018
<b><i>Ediția a VI-a</i></b>		
<b><i>Intrat în vigoare la data de 13.12.2018</i></b>		
<b><i>Retras la data de .....</i></b>		

### **Considerații preliminare**

I. Regulamentul privind elaborarea planurilor de învățământ pentru programele de studii din UVT are următoarele obiective:

- a. asigurarea compatibilității cu programele de studii din țară și din străinătate;
- b. asigurarea mobilității studenților și recunoașterea creditelor transferabile;
- c. asigurarea competențelor profesionale și transversale conform calificării oferite de programul de studii.

II. În înțelesul legislației în vigoare și a prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

**Rezultatele învățării** (*learning outcomes*) – înseamnă enunțuri care se referă la ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă un cursant la terminarea unui proces de învățare și care sunt definite sub formă de cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie.

**Cunoștințele** (*knowledge*) – înseamnă rezultatul asimilării de informații prin învățare. Cunoștințele reprezintă ansamblul de fapte, principii, teorii și practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studiu. Cunoștințele sunt descrise ca fiind teoretice și/sau factice. Cunoștințele se exprimă prin următorii descriptori: cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific, explicare și interpretare.

**Abilitatea** (*skill*) – reprezintă capacitatea de a aplica și de a utiliza cunoștințe pentru a duce la îndeplinire sarcini și pentru a rezolva probleme. Abilitățile sunt descrise ca fiind cognitive (implicând utilizarea gândirii logice, intuitive și creative) sau practice (implicând dexteritate manuală și utilizarea de metode, materiale, unelte și instrumente). Abilitățile se exprimă prin următorii descriptori: aplicare, transfer și rezolvare de probleme, reflecție critică și constructivă, creativitate și inovare.

**Responsabilitate și autonomie** (*responsibility and autonomy*) – înseamnă capacitatea cursantului de a aplica în mod autonom și responsabil cunoștințele și aptitudinile sale.

**Evaluarea rezultatelor învățării** – reprezintă procesul prin care se stabilește faptul că o persoană a dobândit anumite cunoștințe, deprinderi și competențe.

**Validarea rezultatelor învățării** – reprezintă procesul prin care se confirmă că rezultatele învățării dobândite de o persoană, evaluate și certificate, corespund cerințelor specifice pentru o unitate sau o calificare.

**Certificarea rezultatelor învățării** – reprezintă procesul prin care se confirmă în mod formal rezultatele învățării dobândite de persoana care învăță, în urma unui proces de evaluare.

**Calificarea** (*qualification*) – este rezultatul formal al unui proces de evaluare și validare, care este obținut atunci când un organism competent stabilește că o persoană a obținut, ca urmare a învățării, rezultate la anumite standarde prestabilite. Calificările dobândite de absolvenții programelor de studii din învățământul superior sunt atestate prin diplome, prin certificate și prin alte acte de studii eliberate numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate. Diplomele corespunzătoare programelor de studii universitare sunt înscrișuri oficiale și nu pot fi emise decât de instituțiile acreditate, pentru programele și formele de studii acreditate sau autorizate provizoriu.

**Competența** (*competence*) – înseamnă capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, deprinderi și abilități personale, sociale și/sau metodologice în situații de muncă sau de studiu și pentru dezvoltarea profesională și personală.

**Competențele profesionale** – sunt un ansamblu unitar și dinamic de cunoștințe și abilități.

**Competențele transversale** – reprezintă achiziții valorice și atitudinile care depășesc un anumit domeniu / program de studii și se exprimă prin următorii descriptori: autonomie și responsabilitate, interacțiune socială, dezvoltare personală și profesională.

### **Art. 1.**

(1) Planurile de învățământ cuprind ansamblul disciplinelor, împreună cu creditele aferente, care configurează traseul de învățare al studentului înmatriculat la un anumit program de studii, în vederea obținerii unei calificări pentru o specializare anume, în interiorul unui domeniu.

(2) Elaborarea planurilor de învățământ va ține cont de: a) prevederile Legii 1/2011 art. 213 alin. 11 și alin 10 litera b, cu modificările și completările ulterioare; b). Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță ARACIS HG 1418/2006, cu modificările ulterioare; c) HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 în vigoare de la 23.09.2016; d) Nomenclatorul domeniilor și al specializațiilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2018-2019; e) Legea 288/24.06. 2004 privind organizarea studiilor universitare, modificată prin OUG nr. 78/2005; f) Legea nr. 49/2013 g) HG 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat; h). Ordinul MEN 3131/2018 privind includerea în planurile de învățământ, pentru toate programele de studii universitare, a cursurilor de Etică și integritate academică.

(3) În planurile de învățământ, structura orelor de activitate didactică, după conținutul disciplinelor (discipline fundamentale, de specialitate, de domeniu – *unde este cazul* – și complementare) și după caracterul disciplinelor (discipline obligatorii, optionale și facultative) trebuie să corespundă ponderilor din standardele specifice pe domenii fundamentale elaborate de ARACIS.

(4) Disciplinele fundamentale (DF), disciplinele de domeniu (DD) și disciplinele de specialitate (DS) furnizează competențe profesionale, iar disciplinele complementare (DC) furnizează competențe transversale.

(5) Disciplinele incluse în planul de învățământ trebuie ca la sfârșitul traseului de formare să asigure

competențele profesionale și transversale specifice calificării pentru care programul de studiu este organizat.

(6) Ponderea disciplinelor după criteriul conținutului și după criteriul obligativității trebuie să respecte obligatoriu ponderile din standardele specifice ARACIS pentru fiecare program de studiu în parte, în cadrul unui domeniu fundamental.

### **Art. 2.**

(1) Din punctul de vedere al parcurgerii de către student al unui traseu de învățare, disciplinele obligatorii, optionale și facultative sunt precizate explicit și asumate individual de către student la începutul fiecărui an universitar și sunt indicate în contractul disciplinelor. Excepție face anul I când opțiunile sunt exprimate la înscriere.

(2) O disciplină optională, odată aleasă, devine obligatoriu de parcurs în cadrul anului universitar în care este activ contractul de studii al studentului, dacă se pot constitui formațiile de studii conform standardelor ARACIS.

(3) Disciplinele facultative se creditează distinct, iar numărul de credite obținute prin promovarea acestor discipline se adaugă la creditele aferente disciplinelor obligatorii și optionale. Disciplinele facultative sunt menționate în cadrul contractului disciplinelor al studentului, dar promovarea sau nepromovarea lor nu condiționează finalizarea traseului de învățare. Organizarea parcurgerii acestor discipline se realizează numai dacă se pot constitui formațiile de studii conform standardelor ARACIS.

### **Art. 3.**

(1) Pentru obținerea unei calificări la nivel de licență este necesară dobândirea a minimum 180 de credite / 3 ani de studii (sau 240 de credite / 4 ani de studii, la specializările care prin lege sunt desemnate să fi derulate pe acest parcurs), adică a minimum 60 de credite / an, obținute prin promovarea disciplinelor obligatorii și optionale prezente în planul de învățământ. Fiecare semestru va avea minim 30 de credite transferabile.

(2) Pentru obținerea unei calificări la nivel de master, este necesară dobândirea a minimum 120 de credite / 2 ani de studii (sau 60 de credite / 1 an la specializările care prin lege sunt desemnate astfel), adică a minimum 60 de credite / an, obținute prin promovarea disciplinelor obligatorii și optionale prezente în planul de învățământ. Fiecare semestru va avea minim 30 de credite transferabile.

(3) 1 credit transferabil echivalează cu minimum 25 de ore și maxim 27 de ore de activitate globală<sup>1</sup> (interacțiunea didactică propriu-zisă, documentare, proiecte, redactarea unor materiale specifice <referate, eseuri, traduceri etc.>, consultații, pregătire individuală pentru evaluare, etc.). Numărul de ECTS alocat unei discipline se reflectă și în conținutul fișei disciplinei.

### **Art. 4.**

(1) Denumirea disciplinelor, caracterul (obligatorii, optionale, facultative), conținutul (fundamentale, de domeniu, de specialitate, complementare), codul specific, poziționarea în cadrul traseului de învățare (semestrul) și numărul de ore didactice fizice / săptămână se includ într-o structură a planului de învățământ unitară la nivel de UVT (Anexa 1).

<sup>1</sup> [http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ects/guide\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ects/guide_en.pdf).

(2) În Preambulul Planului de învățământ, în secțiunea Examenul de licență/disertație, după caz, se va indica numărul de credite obținute în urma examenului de finalizare a ciclului de studii, și anume:

A) Pentru ciclul de studii universitare de licență:

- proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate: 5 credite;
- proba 2 de susținere a rezultatelor lucrării de licență: 5 credite.

B) Pentru ciclul de studii universitare de master:

- proba de susținere a lucrării de disertație: 10 credite.

### **Art. 5.**

(1) Fișa disciplinei este un document folosit ca instrument de asigurare a calității, menționat de către ARACIS în procedura de evaluare periodică a programelor de studii ale unei facultăți și reprezintă desfășurătorul disciplinei, fiind corelată cu planul de învățământ. Fiecare cadru didactic are responsabilitatea completării și revizuirii periodice a fișei disciplinei, înainte de începerea fiecărui semestru, în acord cu standardele ARACIS și cu standardele de calitate ale UVT. Fișa disciplinei va fi postată pe site-ul facultății cu cel puțin 2 săptămâni înainte de începerea fiecărui semestru.

(2) Fișa disciplinei conține elementele de identificare: facultatea / departamentul / domeniul de studii/ciclul de studii/programul de studii/calificarea, numărul total de ore pe semestru necesare obținerii creditelor corespondente (ore didactice și activități de învățare și pregătire a evaluării), precizarea precondițiilor și condițiilor (dacă este cazul), enunțarea competențelor specifice/profesionale și a competențelor transversale (se preiau din grilele RNCIS pentru calificarea respectivă), precizarea obiectivelor generale și specifice, conținutul tematic (*syllabus-ul*) și coroborarea acestuia cu așteptările reprezentanților comunității și a angajatorilor, bibliografia, detalierea sistemului de evaluare, distribuirea timpului total (ore/semestru) pentru obținerea numărului de credite corespondent ( Anexa 2). Pentru informații detaliate privind modul de completare a fișei disciplinei din perspectiva rațiunilor didactice, puteți consulta *Ghidul metodologic pentru utilizarea fișei disciplinei* elaborat de Centrul de Dezvoltare Academică al UVT; [www.cda.uvt.ro](http://www.cda.uvt.ro)).

### **Art. 6.**

(1) Pentru obținerea unei calificări după absolvirea unui program de studii specific domeniului de studiu, este necesară dobândirea unui set de competențe profesionale (specifice calificării) și a unui set de competențe transversale care transcend calificării, dar care sunt necesare unei integrări și operaționalizări coerente a specialității în ansamblul activității profesionale și sociale (competențele transversale).

(2) Planul de învățământ trebuie să asigure, prin disciplinele de învățământ, corelația dintre competențele profesionale, competențele transversale și ariile de conținut.

(3) Ansamblul obiectivelor de formare și competențelor (profesionale și transversale) necesare obținerii unei calificări, prin parcursarea unui traseu de învățare în cadrul unei specializări dintr-un domeniu, trebuie menționate în preambulul planului de învățământ al programului de studii.

### **Art. 7.**

(1) Planul de învățământ va fi elaborat la nivelul departamentului care gestionează programul de studii respectiv, prin intermediul unui grup de lucru coordonat de către responsabilul programului de studii (propus de către Directorul de departament și validat de către consiliul departamentalui).

(2) Grupul de lucru cuprinde cadre didactice cu expertiză semnificativă în specializarea programului de studii și studenți de la ciclul de master sau doctorat.

(3) Grupul de lucru are obligativitatea de a consulta studenți, angajatori și absolvenți UVT, membri ai comunității Alumni - UVT.

(4) La nivelul departamentului, propunerea planului de învățământ realizată de către grupul de lucru este supusă dezbaterei și votului membrilor departamentului, iar ulterior aprobării de către Consiliul facultății.

(5) Planul de învățământ pentru ciclul de master va fi elaborat la nivelul departamentului care gestionează programul de studii respectiv (propus de către Directorul de departament și validat de către consiliul departamentului) împreună cu specialiști din universitate recunoscuți în domeniu. Aceștia pot solicita expertiza unor cadre didactice din alte centre universitare, a unor specialiști din cercetare recunoscuți pentru expertiza lor în domeniu, precum și a angajatorilor.

#### **Art. 8.**

(1) În planurile de învățământ de la nivelul ciclului universitar de licență, se vor include atât discipline oferite de departamentul care gestionează programul de studii, cât și discipline oferite de alte departamente ale facultății de profil și discipline oferite de alte facultăți din cadrul UVT sau de entități externe partenere UVT.

(2) Prin entitate externă parteneră UVT se înțelege orice instituție publică, companie sau organizație neguvernamentală cu care UVT are încheiat un acord de parteneriat și care oferă organizarea unei discipline complementare.

(3) O disciplină complementară ofertată de o entitate externă parteneră UVT va fi coordonată de un cadru didactic titular UVT, ce va dezvolta fișa disciplinei în colaborare cu reprezentanții entității externe partenere UVT. Entitatea externă va putea desemna specialiști cu valoare recunoscută în domeniu, ce să aibă calitatea de invitați permanenți la activitățile didactice aferente disciplinei respective.

(4) În construcția planurilor de învățământ se va acorda o atenție specială *disciplinelor complementare* care urmăresc și formarea unor *competențe transversale*, altele decât cele care vizează formarea competențelor profesionale explicite.

(5) Competențele transversale, fără ca enumerarea să fie limitativă, asigură: abilități de lucru în echipă, abilități de comunicare orală și scrisă în limba maternă / străină; abilități de raționare / argumentare și gândire critică; utilizarea tehnologiei informației și comunicării – TIC; rezolvarea de probleme și luarea deciziilor; recunoașterea și respectul diversității și multiculturalității; autonomia învățării; inițiativă și spirit antreprenorial; deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții; respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale; abilități de a opera într-o manieră interdisciplinară cu metodologii și concepte care provin din domeniul științelor exacte, științelor socio-umane și creației artistice etc.

(6) Se vor introduce în planul de învățământ cel puțin 7 discipline de căte un semestru care vizează îndeosebi formarea unor competențe transversale, cu statut de discipline optionale, în fiecare din cele 6 semestre, după cum urmează:

a) cel puțin 4 din 7 discipline (inclusiv limbile străine) se aleg din categoria disciplinelor

complementare, care pot fi furnizate de facultatea din care provine programul de studii sau de către o altă facultate.

b) cel puțin 3 din 7 discipline (altele decât limbile străine) ce se vor desfășura în semestrele III, IV și V se aleg dintre disciplinele oferite din alte domenii, de la propria facultate sau de la altă facultate sau oferite de entități externe partenere UVT.

(5) Disciplinele complementare care furnizează competențe transversale se normează cu 1 oră de curs și 1 oră de seminar – laborator și au alocate un număr de 2 credite transferabile care fac parte din cele 60 de credite/an. Forma de verificare a cunoștințelor studenților la aceste discipline este Cocolviu (C) care, conform legii, se va desfășura înainte de sesiunea de examinare, conform structurii anului universitar aprobată de Senatul UVT. Din motive de funcționalitate, activitățile didactice la disciplinele complementare se vor planifica în mod unitar la nivelul UVT, prin stabilirea orelor exclusiv în zilele de miercuri și joi, începând cu ora 16.20.

(6) Toate aceste discipline / categorii de discipline sunt nominalizate distinct în planul de învățământ al programului de studii sub denumirea de “Discipline complementare opționale”.

(7) Astfel, până la începutul fiecărui an universitar, facultățile trebuie:

- A. să indice disciplinele care *există deja* în planurile de învățământ ale programelor de studii pe care le gestionează la nivel de licență, precizând explicit și competențele transversale pe care le formează.
- B. să propună discipline noi, după caz, în funcție de profilul programului de studii acreditat și de competențele titularilor din departamentele respective, precizând explicit și competențele transversale pe care le formează.

(8) Fiecare facultate va propune pentru categoriile (A) și (B) de mai sus împreună, cel puțin 3 discipline complementare care formează competențe transversale, dar nu mai mult decât numărul programelor de studii de licență ale facultății respective (excepție făcând facultățile care oferă mai puțin de 3 programe de studii), asigurând totodată reprezentativitatea fiecărui domeniu. Pentru facultățile care organizează programe de învățământ la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă, se vor ofera DCT din cadrul propriei facultăți, din domenii diferite. Propunerile vor fi însoțite de fișele disciplinelor.

**Art. 9.** Ofertarea, selectarea și monitorizarea disciplinelor complementare care produc predominant competențe transversale se va realiza în conformitate cu cele menționate în *Procedura operațională privind organizarea, desfășurarea și monitorizarea în Universitatea de Vest din Timișoara a activității pentru disciplinele complementare opționale care formează competențe transversale*

#### **Art. 10.**

(1) Se va introduce în planul de învățământ disciplina *Educația fizică* la toate programele de studii la nivel de licență, ca disciplină complementară obligatorie/impusă, pe parcursul a 4 semestre, cu 1 oră pe săptămână, iar creditele dobândite sunt suplimentare față de cele 60 credite / an (facultățile vor consulta Standardele ARACIS privind numărul de credite asociate disciplinei). Disciplina *Educație fizică* va fi finalizată cu o evaluare pe bază de calificativ, de tipul „promovat / nepromovat”. Astfel, evaluarea la această disciplină nu se va putea lua în considerare la calculul mediilor anuale, dar disciplina va trebui parcursă pentru definitivarea traseului de învățare al oricărui student din UVT. Disciplina se regăsește în statul de funcții al Facultății de Educație fizică și sport.

(2) Se va introduce în planul de învățământ la toate programele de studii la nivel de licență, în fiecare semestru, disciplina facultativă „*Voluntariat*”, normată cu 1 oră seminar/săptămână și 2 credite (suplimentare față de orele și creditele minime).

(3) Se va introduce în planul de învățământ la toate programele de studii la nivel de licență, disciplina „*Metodologia elaborării lucrării de licență / Cercetări pentru elaborarea lucrării de licență*” (sau altă denumire în conformitate cu standardele specifice ARACIS) în semestrul II al anului final de studii. Tipul de disciplină, durata, numărul de credite și numărul de ore trebuie să fie în acord cu standardele specifice ARACIS. Creditele sunt incluse în cele 60 de credite/an.

(4) În oferta UVT pentru semestrul III privind „Disciplinele complementare opționale” adresată studenților de la nivelul studiilor universitare de licență, se va introduce o disciplină complementară opțională denumită *Etică și integritate academică*, construită pe structura precizată la art.8, alin.5 al prezentului regulament.

(5) Programele de studii de la ciclul universitar de licență, a căror denumire și misiune vizează explicit pregătirea profesorilor pentru învățământul preuniversitar (ex.: Pedagogie muzicală), vor integra în propriile planuri de învățământ grupul de discipline specifice pregătirii personalului didactic, cu statutul academic de discipline obligatorii. Toate celelalte programe de studii vor include la finalul propriilor planuri de învățământ următoarea mențiune: *“Studenții care doresc să opteze și pentru o carieră didactică (în învățământul preuniversitar sau universitar) trebuie să finalizeze cursurile Programului de studii psihopedagogice și să obțină Certificatul de absolvire a Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD) din cadrul UVT. Pentru mai multe informații, accesați link-ul: <https://dppd.uvt.ro>”*.

(6) Se va introduce în planul de învățământ la toate programele de studii universitare de master, în anul I de studiu, disciplina *Etică și integritate academică*, cu caracter obligatoriu, cu o durată de minim 14 ore de curs, având alocate 2 credite, dacă metodologiile ARACIS nu prevăd altceva. Creditele sunt incluse în cele 60 de credite/an.

(7) În cazul studenților-doctoranți, se va introduce în fiecare program de pregătire individuală disciplina *Etică și integritate academică*, cu caracter obligatoriu, cu o durată de minim 14 ore de curs, având alocate 2 credite.

### **Art. 11.**

(1) Pentru dobândirea competențelor transversale „abilități de comunicare orală și scrisă în limba străină” se va introduce în planurile de învățământ al programelor de studii de licență disciplina „*Limbă străină*”, disciplină complementară obligatorie/impusă, după cum urmează: 2 ore de seminar / săptămână, cu 2 credite / semestru incluse în cele 60 credite/an. În cazuri bine justificate, în baza unei analize de oportunitate, cu aprobarea Consiliului facultății și a Consiliului de Administrație al UVT, această disciplină se poate înscrie în planul de învățământ cu 1 oră de curs și 1 oră de seminar.

(2) Parcurgerea limbilor străine în cadrul traseului de învățare va avea un caracter obligatoriu pentru 4 semestre (statutul de disciplină opțională fiind asigurat în planul de învățământ de posibilitatea de alegere dintr-un pachet alcătuit din mai multe limbi străine ofertate de facultăți).

(3) Conținuturile disciplinei „*Limbă străină*” vor fi alcătuite preponderent din tematici asociate specializării programului de studii.

(4) În această situație, la finalizarea ciclului de licență, studenții vor primi un atestat de competență

lingvistică (precondiție pentru intrarea în examenul de licență). Studenții care dețin un certificat de competență lingvistică recunoscut internațional de nivel B2 pot opta pentru alte discipline complementare din aceeași categorie (alte limbi străine) sau pot alege discipline dintre celelalte discipline complementare ofertate.

**Art. 12.**

- (1) Planurile de învățământ în toți cei trei / patru ani de studii universitare de licență, respectiv în cei doi ani de studii universitare de master vor avea cu cel mult 20% peste minimul de ore săptămânale precizat de ARACIS, exceptând situațiile speciale, prevăzute ca atare în standardele specifice ARACIS.
- (2) Pentru programele de studii unde standardele specifice ARACIS nu indică limite, planurile de învățământ în toți cei trei / patru ani de studii universitare de licență vor fi alcătuite din 20 ore / săptămână.
- (3) Planurile de învățământ se dimensionează și în funcție de criteriul finanțier.
- (4) Orele aferente disciplinelor obligatorii și optionale (după criteriul obligativității), respectiv ale disciplinelor fundamentale, disciplinelor de domeniu, disciplinelor de specialitate și ale disciplinelor complementare (după criteriul conținutului) alcătuiesc împreună minimul necesar al orelor săptămânale. Orele aferente disciplinelor facultative se adaugă numărului minim de ore menționat anterior.

**Art. 13.** Planurile de învățământ vor conține stagii de practică, iar durata, numărul de credite (care fac parte din cele 60 credite/an) și numărul de ore trebuie să fie în acord cu standardele specifice ARACIS. Orele stagior de practică se normează similar celorlalte discipline din planul de învățământ.

**Art. 14.** Toate disciplinele urmate de student în cadrul traseului de învățare, indiferent de caracterul lor, vor fi trecute pe suplimentul de diplomă, cu indicarea creditelor dobândite la fiecare disciplină, precum și a notelor obținute.

*Aprobat în ședința Senatului UVT din data de 13.12.2018.*